

Johannes Koskinen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä Moreeni-Rastikankaan eritasoliittymän ja HCT-palvelualueen toteutukseen valtatiellä 3 (9 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Valtatien 3 varrella Hämeenlinnan kaupungin ja Janakkalan kunnan alueilla sijaitseva Industrial Park MORE -alue on jatkanut kasvuaan. Tällä hetkellä alueelle on sijoittuneena yli 90 yritystä ja työpaikkoja on lähes 1 500. Kaavoitettua yritysalueetta on 680 hehtaaria. Yksityisen sektorin panostukset alueella ovat jo tähän mennessä yli 200 milj. euroa ja elinkeinoelämän kiinnostus aluetta kohtaan on edelleen suuri. Hämeenlinnan kaupunki ja Janakkalan kunta ovat vieneet alueen kehitystä aktiivisesti eteenpäin yhdessä. Kehittäminen mahdollistaa tulevaisuudessa työpaikkojen kaksinkertaistumisen 3 000 työpaikkaan vuoteen 2030 mennessä.

MORE-alue toimii jo nyt tärkeänä koko eteläisen Suomen logistiikkakeskuksena (mm. Fiskars Groupin, Tammer Brandsin ja Lidl:n logistiikkakeskukset sijaitsevat MOREn alueella). Tällä hetkellä alueella liikkuu yli 170 000 raskaan liikenteen kulkuneuvoa vuodessa. Viimeisten kahden vuoden aikana määrä on noussut yli 40 000 yksiköllä.

Alueen kehittyminen edellyttää sen kytkemistä eritasoliittymällä valtakunnalliseen tieverkkoon valtatielle 3. Eritasoliittymästä on laadittu tiesuunnitelma, joka on valmis.

Suomen HCT-kuljetusmäärät ovat nousussa

Poikkeusluvalla raskaampia yli 76 tonnin massalla liikennöiviä yhdistelmiä on liikenteessä jo useita kymmeniä. Tieverkollamme kulkee jopa yli 100 tonnin yhdistelmiä ja niiden määrä on kasvava. Hyvällä kansallisella ja alueellisella suunnittelulla vaikutetaan liikenteen sujuvuuteen, oikea-aikaisuuteen ja hiilipäästöihin.

Eritasoliittymä ja HCT (mittasuhteet huomioiva) -palvelualue

Tiesuunnitelman mukaan valtatie 3 varrella olevat kylmät levähdysalueet korvataan uudella palvelualueella Moreeni-Rastikankaan (MORE) eritasoliittymässä. Hankkeen valmistelun yhteydessä on tullut vahvasti esiin merkittävästi nykyistä laajemman ja paremmin varustellun palvelualueen tarve lain edellyttämien ammattiliikenteen lepoaikojen ja taukojen turvaamiseksi. Eritasoliittymästä on laadittu tiesuunnitelma, joka on valmistunut helmikuussa 2022. Asemakaava on saanut lainvoiman heinäkuussa 2023, ja Traficom on hyväksynyt tiesuunnitelman kesäkuussa 2023.

Talousarvioaloite TAA 165/2023 vp

Vähähiilinen ekoteollisuuspuisto

Alueen kehitys ja kestävien yritystarvelähtöisten palveluiden konseptointi ovat aktiivisesti käynnissä mm. asemakaavoituksen, infran, tutkimuksen ja kehityksen sekä yrityskehityksen osalta. Digitaalisia palveluita ja älyliikennetkaisuja pilotoidaan alueella yhteistyössä Hämeen ammatikorkeakoulun kanssa. Alueen kehittyminen vihreän siirtymän tavoitteiden mukaisesti edellyttää sen kytkemistä eritasoliittymällä valtakunnalliseen tieverkkoon.

Edelläkävijyyttä digitaalisilla logistiikkapalveluilla

MOREn HCT-palvelualueella on erinomaiset edellytykset toimia edelläkävijänä monistuskelpoisten digitaalisten logistiikkapalveluiden kehittämisessä. Moreeni-Rastikankaan alueella on tilaa ja edellytyksiä kehittää järkevillä investoinneilla täysin uudenlainen digitaalisuutta ja erilaisia älyliikennetkaisuja hyödyntävä ekologinen ja hiilineutraalisuutta edistävä yritysalue palvelualueineen. Digitalisaation keinoin MORE-alue toimii mm. pääkaupunkiseudun liikenteellisen paineen purkajana. Tavaraliikenne voidaan synkronoida esimerkiksi Vuosaaren sataman aikatauluihin, jolloin ajoneuvojen pysäköimistarve Kehä 3:n sisäpuolella saadaan merkittävästi väheneeseen. Samalla edistetään liikenteen vähähiilisyystavoitteita.

MORE-alueen kehittyminen tarvitsee valtion ja kuntien yhteistä rahoitusta. Kunnat eivät pysty yksin edistämään liikennejärjestelmän tarpeita. Hankkeen kokonaiskustannusarvio nykyisessä hintatasossa on noin 18 milj. euroa. Hämeenlinnan kaupunki ja Janakkalan kunta ovat sitoutuneet siihen, että liittymän kokonaiskustannukset jaetaan kahtia seuraavasti: Hämeenlinna ja Janakkala vastaavat yhdessä 9 miljoonasta eurosta ja valtio 9 miljoonasta eurosta.

MORE-alueeseen kohdistuu vahvaa kiinnostusta sekä kansallisten että kansainvälisten yritysten taholta ja on tärkeää, että liittymäkokonaisuus kyseisellä kansallisesti tärkeällä paikalla onnistuu tavoitteiden mukaisesti vuosina 2024—2025.

Tämä aloite on tehty yhteistyönä Hämeen liiton ja Hämeen vaalipiirin kansanedustajien kanssa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 9 000 000 euroa momentille 31.10.77 Moreeni-Rastikankaan eritasoliittymän tekemiseen valtatielle 3.

Helsingissä 20.10.2023

Johannes Koskinen sd
Hilkka Kemppi kesk
Päivi Räsänen kd
Aino-Kaisa Pekonen vas
Ville Skinnari sd
Mika Kari sd